

1000 DINGEN DOEN IN NEDERLAND

JEROEN VAN DER SPEK

KOSM • S

1000
DINGEN
DOEN
IN NEDERLAND

Jeroen van der Spek

KOSM•S

Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

INHOUD

NOORD			
GRONINGEN	6	10X STRANDPAVILJOENS	19
FRIESLAND	26	10X OPVALLENDE GEBOUWEN	45
DRENTHE	50	10X SPIRITUELE PLAATSEN	71
MIDDEN		10X BIJZONDERE RONDVAARTEN	97
OVERIJSSSEL	64	10X FILMLOCATIES	123
FLEVOLAND	84	10X DE BEKENDSTE BERGEN	
GELDERLAND	98	VAN NEDERLAND	151
WEST		10X TYPISCH HOLLANDS	171
UTRECHT	130	10X MUSEUMCAFÉS	193
NOORD-HOLLAND	146	10X VUURTORENS	217
ZUID-HOLLAND	198	10X NATUURGEBIEDEN	243
ZUID		10X DE LEUKSTE WINKELSTRATEN	271
ZEELAND	244	10X DE MOOISTE TERRASSEN	293
NOORD-BRABANT	262	ADRESSENREGISTER	306
LIMBURG	284	FOTOVERANTWOORDING	320

---

001 WAD MET SOUNDTRACK

DE KIEKKAASTE

Vogels kijken kun je overal. Maar bij Nieuw Statenzijl vind je misschien wel de mooiste spot om karekieten, ganzen en rietgorzen te bewonderen. De Kiekkaaste is de enige buitendijkse vogelkijkhut van Nederland. De uitkijkpost op palen kijkt uit over de kwelders en slikken van de Dollard en het

Groninger wad. Verder van de bewoonde wereld kun je in Nederland nauwelijks wanen. De soundtrack van duizenden kwetterende wad- en trekvogels maakt de ervaring helemaal af.

BEREIKBAAR VIA EEN WANDELPAD NA DE SLUIS OVER DE WESTERWOLDSE AA

002 RØDGRØTT MED FLØDE

SCANDINAVISCH DORP

Van alle Nederlandse provincies ligt Groningen het dichtst bij Scandinavië. Dat verklaart misschien waarom uitgerekend aan het Paterswoldsemeer een van de meest merkwaardige enclaves van Nederland is verzezen: een minidorp waar je je niet alleen te goed kunt doen aan elandbiefstuk, gerookt rendier of rødgrøtt med fløde (bessengelei met zure room), maar waar je ook een blokhut kunt huren of een bad kunt nemen in de Finsse sauna. Je kunt er zelfs je huwelijksnacht doorbrengen in een bruidshut, mét ligbad en hemelbed.

050 - 525 68 67 WWW.SCANDINAVISCHDORP.NL

003 WC-KUNST

MOOISTE TOILET VAN NEDERLAND

Het gaat wat ver om bij wijze van sightseeing een bezoek te brengen aan een toilet. Maar voor het 'gemak' aan de Kleine der Aa in de stad Groningen kun je gerust een uitzondering maken. Fotograaf Erwin Olaf en architect Rem Koolhaas tekenden voor het mooiste openbare toilet van Nederland. De twee gebogen wanden van het matglazen gebouwtje vormen samen het yin- en yangteken. De fotocollage op de wanden verbeeldt de strijd der seksen.

004 HUWEN EN EXTRAHEREN

HOOGHOUDT

De Groninger distilleerderij Hooghoudt staat al sinds 1888 bekend om zijn oude klare's en dubbele graanjenever. Tijdens een rondleiding, op elke laatste zondag van de maand, ontdek je stap voor stap hoe jenevers, kruidenbitters en likeuren op smaak komen. Je onttrafelt de geheimen van lageren, distilleren, huwen en extraheren en kijkt rond in de 'familiehuis-kamer' op de distilleerderij, een paar jaar geleden door interieurbureau JANN voorzien van een nieuw 'antiek' interieur.

WWW.HOOGHOUDT.NL

005 BOURTANGE

BACK TO 1742

Het plaatsje Bourtange had de 'pech' dat het strategisch lag: net op de plaats waar de Spaanse legers tussen de moerassen door richting Groningen trokken. Om de verbindinglijnen van 'de vijand' af te snijden gaf Willem van Oranje in 1580 opdracht om een fort aan te leggen. In de daaropvolgende eeuwen groeide Bourtange uit tot een zeer succesvolle vesting: het vestingstadje werd nooit ingenomen. Tijdens een bezoek aan Bourtange reis je terug naar het jaar 1742. Je maakt kennis met soldatenbarakken en indrukwekkende wallen, loopt langs het kruitmagazijn, de kapiteinswoning en de synagoge en tuurt langs de loop van een oud kanon of de vijand in aantocht is. In de zomermaanden kun je zelfs een exercitie-peloton met spiesdragers tegen het lijf lopen. Mocht je tijd, zin en geld hebben: vanuit de lucht is de stervorm van de vesting prachtig te zien.

0599 - 35 46 00 WWW.BOURTANGE.NL

JE TUURT LANGS DE
LOOP VAN EEN OUD
KANON OF DE VIJAND
IN AANTOCHT IS

015 CURAÇAO VAN HET NOORDEN REITDIEPHAVEN

De gemiddelde Nederlandse nieuwbouwwijk moet het niet van z'n kleurrijke uitstraling hebben, maar de wijk Reitdiep, aan de noordwestrand van Groningen, werd vorig jaar op Instagram uitgeroepen tot de mooiste spot van Nederland. De jachthaven, met z'n gekleurde houten huizen, staat sinds de

oplevering bekend als het Curaçao van het Noorden, maar roept op bewolkte dagen misschien nog wel meer associaties op met Scandinavië. Mooie plek voor een picknick op de kade.

WWW.REITDIEPHAVEN.NL

211 IN DE BAN VAN DE BEUGEL

GROLSCH-BROUWERIJTOUR

'Op een dag drink je geen bier meer, maar Grolsch,' zeiden ze ooit bij de Twentse Brouwer. Logisch, want Grolsch geldt al decennia als de meest eigenwijze onder de grote Nederlandse biermerken. Tijdens de Grolsch-brouwerijtour kom je alles te weten over de karakteristieke smaak van het bier,

de ooit als 'zuinig' geïntroduceerde beugel-fles ('U hoeft de fles niet in één keer leeg te schenken') en de typische reclames. Je ontdekt alle ins en outs van het gisten, brouwen en bottelen en natuurlijk mag je uitgebreid kijken, ruiken én proeven. 'Het bier is weer best.'

053 - 483 32 90 WWW.GROLSCH.NL

249 OPENLUCHTGEVANGENIS

ESCAPE THE FOREST

Een escaperoom betekent meestal opgesloten zitten tussen vier muren, maar bij Escape The Forest zit je vast in de open lucht. Je laat je samen met je teamgenoten vastketenen aan een boom midden in het bos en gaat op zoek naar de codes die nodig zijn om je ketenen te openen. Hoe sneller je je opdrachten afrondt, hoe scherper je eindtijd. Lukt het jou om het record te breken?

0548 - 68 13 38 WWW.ESCAPEROOMOVERIJSEL.NL

250 DE ZWEVENDE STEEN

LANDSCHAPSKUNST

Het heeft iets mystieks: een reusachtige zwerfkei die op zijn uiterste puntje balanceert, maar niet omvalt, ook al stormt het met windkracht tien. Het landschapskunstwerk van Bas Maters symboliseert het 'nieuwe' landschap. Met het zand dat vrijkwam na het graven van een geul bij de Vecht is een kunstmatige hoogte gecreëerd, die een prachtig uitzicht biedt over het gebied. Aan de oude weg tussen Zwolle en Ommen, bij Station Dalfsen. Foto!

251 RELAXKUREN

DE HOLTWEIJDE

De Holtweijde is een verwenoord dat lichtjaren van de sauna af staat. Gasten van het hotel kunnen er terecht voor uiteenlopende behandelingen, kuren en beautyarrangementen, van een hot-stonemassage tot een antistresskuur en een thalgo-bodywrap. Als je jezelf een ultieme verwenervaring cadeau wilt doen, kies je het New You Arrangement, een dagvullend programma met onder andere een lichaamspeeling, een hydromassagebad of lichaamspakking en een ontspannende rug-, nek- en schoudermassage. Als je je dan nog niet herboren voelt...

0511 - 22 92 34 WWW.HOLTWEIJDE.NL

252 THEESCHENKERIJ MET KERK

KALLENKOTE

Een zorgboerderij, een kooklokaal in een oude dorpschool en een theeschenkerij waar je kunt genieten van huisgemaakt gebak: de Maargies Hoeve is van alle markten thuis. Ook van de religieuze, want de hoeve beschikt sinds kort over een eigen kerk. Boer Lu Nijk werkte samen met medewerkers en gasten aan het kleinste kerkje van Nederland. Het gebedshuis, dat slechts 4 x 6 meter groot is, staat open voor bezoekers van alle gezindten: binnen liggen de Bijbel en de Koran zij aan zij, maar vind je ook Tibetaanse vrijheidsvlaggetjes, een joodse menora en een Boeddhabeeld.

0521 - 51 17 76 WWW.MAARGIESHOEVE.NL

253 KOEKHAPPEN

BUSSINKS KOEK

De Deventer Koek is wat je noemt een goed bewaard geheim. De koek, gemaakt van rogge, honing en een mengsel van specerijen, wordt al eeuwenlang gebakken volgens een geheim recept. Bij het Deventer Koekwinkeltje van J.B. Bussink, op de Brink, is de originele Deventer Koek nog steeds te koop.

0570 - 61 42 46 WWW.DEVENTERKOEKWINKEL.NL

767 SPETTERENDE OOGSTFEESTEN

THEMAPARK DE WESTLANDSE DRUIF

Bij druiventeelt denk je al gauw aan zonovergoten wijnranken, liefst tegen een berghelling. Maar verrassend genoeg hebben ook de kassen van het Westland een reputatie op te houden als centrum van de druiventeelt. Bij themapark De Westlandse Druif kom je alles te weten over de Black Alicante, de Frankenthaler en de Golden Champion. Je neemt een kijkje in een van de grootste productiekassen ter wereld, en reist terug naar de jaren zestig, toen scholen speciaal krentverlof kregen om de druiventrossen uit te dunnen en de 'Broederschap van de Blauwe Druif' spetterende oogstfeesten organiseerde.

0174 - 248 787 [HTTP://WESTLANDSEDRUIF.NL](http://westlandseDruif.nl)

768 WATERGORDIJN

FUTURELAND OP DE MAASVLAKTE

Eindeloze containervlaktes, affakkelinstallaties tot in de wolken en raffinaderijen met honderden kilometers pijp – de Maasvlakte is een van de meest bizarre stukjes van Nederland. En een van de meest bedrijvige, want aan de randen van Maasvlakte 1 wordt hard gewerkt aan de tweede Maasvlakte. Bij FutureLand, het informatiecentrum van Maasvlakte 2, zie én ervaar je hoe dit toekomstige stukje Nederland eruit komt te zien. Je staat zelf aan het stuurwiel en laat nieuw land uit de zee omhoogrijzen. Of je maakt een uitstapje naar het jaar 2035, als het gebied volledig in gebruik is. Duik in de BrainBox, een driepersons touchscreen met alle geheimen van Maasvlakte 2, scheer met een Hooverboard over havens en containerkranen of laat Loes Luca je uitleggen hoe Nederland er een enorm stuk land bij krijgt. In een halfuur weet je alle ins en outs.

010 - 252 25 20 [HTTPS://WWW.MAASVLAKTE2.COM/NL/](https://www.maasvlakte2.com/nl/)
FUTURELAND

Funshoppen – het woord winkelen is de afgelopen tien jaar ineens heel ouderwets geworden – is nog altijd de favoriete Nederlandse vrijetijdsbesteding. Maar als je in een onbekende stad de voetgangersstroom volgt, kom je meestal bij overbekende winkelketens uit. Niet nodig, want hier zijn tien alternatieven.

10 X DE LEUKSTE WINKELSTRATEN

FUNSHOPPEN

875 FOLKINGESTRAAT

GRONINGEN

Exotische eethuisjes en winkeltjes.

[HTTP://FOLKINGESTRAAT.NL](http://folkigestraat.nl)

876 BENTINCKSTRAAT

ARNHEM

Struinstraatje met veel sieraden, mode en curiosa.

877 RAADHUISSTRAAT & BINNENWEG

HEEMSTEDE

Uitgeroepen tot leukste winkelstraat van 2013.

878 DENNEWEG

DEN HAAG

Klassieke straat met veel meubel-, interieur- en antiekwinkels. Naar verluidt een van de favoriete shoppingadressen van prinses Beatrix.

879 RECHTSTRAAT

MAASTRICHT

Een van de leukste straatjes van de Maastrichtse wijk in opkomst: Wyck. Leuke mix van hippe winkels en klassieke architectuur.

880 KLEINE KERKSTRAAT

LEEUWARDEN

Het best bewaarde winkelgeheim van Leeuwarden.

881 WITTE DE WITHSTRAAT

ROTTERDAM

Galerieën, boetieks, toko's, modetalent, wereldkeukens, lingerie, kunst & kitsch.

882 STIKKE HEZELSTRAAT

NIJMEGEN

Historische gevels en spannende speciaalzaken.

883 BAKKERSTRAAT

ROERMOND

Sfeervolle winkelstraat met zeer gevarieerd aanbod, van bonbons tot Chinese curiosa.

884 NEGEN STRAATJES

AMSTERDAM

Fameus winkelgebied aan de rand van de Jordaan.

[HTTP://DE9STRAATJES.NL](http://de9straatjes.nl)

Een fietstocht door het museum maken, de nacht doorbrengen in een kartonnen huis of de code kraken van de onderwater-escaperoom: *1000 dingen doen in Nederland* wijst je de weg naar de origineelste uitjes van ons land.

In deze veelgeprezen inspiratiegids vind je niet alleen honderden adressen voor een dagje uit, maar ook bijzondere doe-ervaringen, hippe hotspots en restaurants met een twist. Met deze gids in handen is de kans op verveling nihil!

**KOS
MOS** NUR 500
Kosmos Uitgevers,
Utrecht / Antwerpen

9 789021 4583587

www.kosmosuitgevers.nl

